

Nazlı SELEK

**6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU'NDA
DENİZDE KURTARMA
HİZMETLERİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR	XI
GİRİŞ	1
1. Tarihsel Gelişim	3
1.1. Genel Olarak	3
1.2. Türk Hukuku	4
1.3. Uluslararası Hukuk	9
1.3.1. 1910 Tarihli Brüksel Konvansiyonu	9
1.3.2. 1989 Tarihli Londra Kurtarma Konvansiyonu	11
1.4. Yabancı Hukuklar	14
2. Kurtarmanın Tanımı, Konusu ve Unsurları	17
2.1. Tanımı	17
2.2. Konusu	18
2.2.1. Su aracı	18
2.2.2. Eşya	21
2.3. Unsurları	25
2.3.1. Tehlike	25
2.3.2. Kurtarma Faaliyetinde Bulunulmuş Olması	30
2.3.2.1. Kaptan veya Malikin Açık ve Makul Karşı Koymasına Rağmen Yürütülen Faaliyetler	31

2.3.2.2. Tehlike Altında Bulunan Araçta Çalıştırılan Kişiler Tarafından Yürütülen Faaliyetler.....	33
2.3.2.3. Tehlike Doğmadan Önce Kurulmuş Bir Sözleşmenin İfası Amacıyla Yapılan veya Yapılması Gereken Hizmetler.....	34
2.3.3. Faydalı Sonuç.....	34
2.3.4. Gönüllülük.....	35
2.4. Kurtarma Sözleşmesi.....	40
2.4.1. Tanımı ve Hukuki Mahiyeti.....	40
2.4.2. Kurtarma Sözleşmesinin Tarafları.....	43
2.4.2.1. Kurtarıcı.....	43
2.4.2.2. Kurtarılan.....	43
2.4.3. Kurtarma Sözleşmesini Temsilen Yapmaya Yetkili Kişiler.....	44
2.4.4. Kurtarma Sözleşmesinin Uyarlanması veya İptali.....	47
2.4.5. Tip Sözleşmeler	51
2.4.5.1. Lloyd's Open Form (LOF)	51
2.4.5.2. Türk Tip Kurtarma Sözleşmesi (TURKISH OPEN FORM = TOF)	52
3. Kurtaranın Hakları.....	61
3.1. Kurtarma Ücreti.....	61
3.1.1. Ücretin Belirlenmesi.....	61
3.1.1.1. Aracın ve diğer eşyanın kurtarıldıktan sonraki değeri	63
3.1.1.2. Çevre zararının önlenmesi veya sınırlandırılması için kurtaranın gösterdiği çaba ve beceri	66
3.1.1.3. Kurtaran tarafından elde edilen başarının derecesi....	67
3.1.1.4. Kurtarılan aracın ve içindeki insanların ve eşyanın karşılaştıkları tehlike ile kurtarmaya katılmış olanların kendileri ve araçları için göze aldıkları tehlikenin niteliği ve büyüklüğü	68

3.1.1.5. Aracın, diğer eşyanın ve insan hayatının kurtarılması için kurtaranın gösterdiği çaba ve beceri	69
3.1.1.6. Kurtaranın harcadığı zaman, yaptığı giderler ve uğradığı zarar.....	70
3.1.1.7. Kurtaranın yüklendiği sorumluluk rizikosu ve kurtaran ile teçhizatının uğradığı diğer rizikolar	71
3.1.1.8. Kurtarma faaliyetine ayrılmış araçların ve diğer teçhizatın kullanıma hazır bulundurulmuş ve fiilen kullanılmış olması	72
3.1.1.9. Kurtaranın teçhizatının, kurtarmaya hazır olması, etkinliği ile değeri	73
3.1.2. Ücretin Alacaklısı	73
3.1.3. Ücretin Paylaştırılması	74
3.1.4. Ücretin Borçlusu.....	77
3.2. Özel Tazminat.....	79
3.2.1. Tanımı	79
3.2.2. Şartları.....	82
3.2.2.1. Kurtarma faaliyeti.....	82
3.2.2.2. Çevre zararı tehdidi	84
3.2.2.3. Kurtarma faaliyetinin ücrete hak kazandırmaması veya ücretin yetersiz kalması.....	86
3.2.3. Özel Tazminatın Hesaplanması.....	88
3.2.3.1. Makul harcamalar.....	89
3.2.3.2. Adil oran	90
3.2.4. Özel Tazminatın Arttırılması.....	95
3.2.5. SCOPIC (Special Compensation of Protection and Indemnity Clubs)	96
3.2.6. Özel Tazminatın Müşterek Avarya ile İlişkisi.....	98
3.2.7. Özel Tazminatın Alacaklısı ve Paylaştırılmaması.....	98
3.2.8. Özel Tazminatın Borçlusu.....	99

3.3. Kurtarma Ücretinden ve Özel Tazminat Ödenmesinden Mahrum Bırakılma veya İndirim	100
3.4. Rehin Hakkı	106
4. Kurtarma Faaliyetinden Doğan Yükümlülükler	109
4.1. Kurtaranın Yükümlülükleri	109
4.2. Araç Maliki ve Kaptanı ile Diğer Eşya Malikinin Yükümlülükleri	112
5. İnsan Kurtarma	115
6. 1989 Kurtarma Konvansiyonu ile İlgili Değişiklik Çalışmaları	117
7. Sonuç ve Öneriler	129
KAYNAKÇA	131